

Smrt — nevesta.

Balada.

Kaj gledaš sanjavo, deklica zala?
Veselo zalivaš gredice, to vem!
Na tihem ugiblješ, katere cvetice
Najbolj se prilegajo črnim lasém.

»Šivilje ti šivajo krilo poročno,
Že tretji te čaka v cerkvi oklic.
A jaz ti povem: ne bodeš nosila
Ni krila ni venca iz téh cvetic.«

»Tvoj ženin je včera v visoko planino
Odvriskal z grajščakom drznim na lov.
Tam gôri je našel drugo nevesto,
V dolino ne bode ga več domov.«

Kri šine dekletu v nežna lica,
Neverno pogleda ženo in dé:
»Jaz dobro poznam družice planinke,
In mène poznajo dobro oné.«

»Kar ti govoriš mi, bleda neznanka,
Tegà ne verjamem, to grda je laž.
Ti nisi hodila po naši planini
In mojega ženina ti ne poznaš.«

»Planinka sem včasih in zopet dolinka,
Po mestih hodim in gorskih vaséh,
Pri starih in mladih, ubožnih, bogatih
In znana sem tudi pri — lepih ljudeh.«

»Hitela sem davi na vašo planino
In tam poljubila njemu obraz.
Kaj mari je mēni tvoja zvestoba:
Od danes njegova nevesta sem — jaz.«

Zasmeje se glasno deklica ženi:
»Kakó naj te ljubi moj ženin, kakó?
On naše vasi je najgorši mladenič,
A tvoje obličje je blédo, suhó.«

* * *

Izgine, ko trenil bi, bela žena,
Nevesto objame prečudna žal . . .
Grajščinski logár ji pride povedat,
Da davi njé ženin je v brezdno pal.

A. M.

Slovenska domovina.

Bridkà žalost me prešine,
Ko se spomnim domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane.

S. Jenko.

Ljubi ljubi gnezdo, v katerem
se je izvalil, zver ljubi ležišče,
na katerem se je vzgojila, in
človek ljubi svoj dom. Dom
ljubiti veleva nam srce, veleva
pa tudi narava.

Domoljubja v obče ne pogrešamo pri
Slovencih. Zlasti v naših bridkostih, v
naših bojih, v naših težavah se nam je

očistilo domoljubje, kakor zlato v ognju.
Vendar ni vselej še dovolj živo in
krepko, pa tudi ni vselej umno.

Čim manj je vojakov v boju, tem
pogumnejši morajo biti, da dobé zmago.
Nihče se ne bode trudil za naš dom, ako
se nečemo sami. Zatorej moramo sami
pridobiti in priboriti domovini to, česar
ji treba. Posebno važno je, da bi imeli

velika in koristna domača dela, ali — kakor jim po navadi pravimo — podjetja v svojih rokah. Žal, da nimamo Slovenci za to dovolj poguma ali morebiti ne dovolj denarja, da bi sami gradili si tvornice, da bi sami našli in odprli novih virov domačemu bogastvu. Tujci prihajajo k nam, dobé bogate zaklade, porabijo jih v svojo korist in domačine privzemajo k večjemu za delavce. Vsakdo vé, kako je n. pr. z našimi stavbami: večino naših stavb zvršujejo Lahi, domačini pomagajo le pri nižjih delih. Prav, naj živé tudi Lahi, ker jih je Bog ustvaril! A bridko je, da domačini silijo v tujino, v Ameriko, za tako težavni in nevarni kos kruha. Živeje in umneje bi morali ljubiti domovino, da bi ne delali za druge in stradali sami.

Kakor gmotno, tako smo tudi duševno le preveč v oblasti tujstva. O tem bi se dalo mnogo pisati. Ne rečem, da moramo duševno tuje blago povsodi izpodrivati, mnogokrat nam je lahko v korist. Toda pazljivi moramo biti, da ne zaduši tuja rastlina domačega cvéta. Tuje duševno blago moramo rabiti tako, dejal bi, kakor rabimo palice za vinsko trto ali za fižol: bodi nam v podporo, nikakor pa naj se ne košati in vlada!

Ljubezen do domovine nas mora siliti, da ji pridobimo spoštovanje tudi med tujci. Zato jo pa moramo sami poznati in spoštovati. Kar je domačega in res dobrega ali veljavnega, tisto spravimo na dan, popišimo, naslikajmo, da vidimo sami, pa da vidi tudi svet. Dasi smo majhen narod, vendar imamo od Boga obilo darov, katere je treba le umno porabiti. Slovenec je v obče zdrav in krepak po telesu, kar se mu vidi na čednem licu in vitki rasti. A tudi dežela njegova je lepa, večinoma rodovitna. Gore in planjave, reke in morje, vinske gorice in žitna polja — vse

imamo. Koliko razlik je tudi po slovenskih deželah v značaju in govoricah ljudij! Od Murskega polja pa do Jadranskih bregov — koliko raznih šeg, navad, govoric! To je za nas jako ugodno, to nam je namestu večjega števila. Saj ne odločuje samo velikost narodova. Ali je tiček kraljiček manj vreden, kakor veliki jastreb ali debeloglava sova? Če smo tudi majhen narod, pa imamo vendar naroden značaj, narodne posebnosti in prednosti, narodno individualnost, in to je odločilno. Treba je, da se tega zavedamo, da spoznavamo sami sebe, da razvijamo in izpopolnjujemo, kar imamo, da napredujemo po svoje na katoliški podlagi, vedno pa branimo vso svojo last proti nasprotnikom: ako tako delamo, tedaj zvršujemo svojo narodno dolžnost, tedaj ljubimo svoj rod umno.

Torej na dan, kar je v naši domovini lepega in zanimivega! Iščimo, nabirajmo, spravljajmo! A učimo se tudi ceniti! Ni zato slabo, ker je naše, ampak prav zato je dragoceno.

Namenili smo se, da bomo opisovali in proslavljali slovensko domovino v posebnem oddelku našega lista, da tem bolj izrazimo njegovo načelo, delati za dom. Ozirali se bomo na vso domovino slovensko, bodisi v katerikoli deželi, da izrazimo s tem njeno skupnost in jedinstvo. To je tem lažje, ker smo malone vsi Slovenci v jedni državi, in se torej tem lažje izraža medsebojna vez in naša skupnost pod žezlom našega presvetlega cesarja. Prav zato lahko preziramo, da smo Kranjci, Štajerci, Primorci in Korošci, ker se zavedamo, da smo Slovenci in se veselimo, da smo Avstrijci.

Obrnimo se najprej na prijazno zeleno Štajersko!

Uredništvo.